

KRAV TIL «TINGET»

» TEKST & FOTO: ARNE JÆGER

Styret i Unionen Fagforening har igjen hatt sosial dumping på saks-kartet, og hadde invitert Per Rune Henriksen (AP) fra Arbeids- og sosialkomiteen til debatt.

Et engasjert styre tok fatt i tiltakene som er iverksatt, og syntes i mange tilfeller at det var lite resultat i tiltakene. Henriksen sa seg enig i at mye er ugjort, og viste til at Regjeringen vil sikre at tiltakene som allerede er vedtatt, virkelig blir satt ut i livet av alle berørte parter. Dette gjelder særlig innsynsretten for tillitsvalgte, registreringsplikt for bemanningsbyråer og oppfølging av ILO-konvensjon 94 om offentlige oppdrag. I tillegg vil det bli iverksatt en Handlingsplan II mot sosial dumping.

Styret sa seg fornøyd med at regjeringen hadde såpass «gangsyn» at de faktisk iverksatte en tiltaksplan II mot sosial dumping. Også at det nå kommer registreringsplikt for bemanningsbyrå er fremskritt, men styret savnet konkrete forslag for solidaransvar og en forbedret allmenngjøringslov. Prosessen i nåværende allmenngjøringslov er tungvint og langdryg.

Henriksen viste her til at prosessen så vidt er i gang, og konkrete forslag vil komme på bordet etter hvert som høringprosessen beveger seg fremover. – Men det er mange sterke krefter som har motstridende syn i mange av de tiltakene som foreslås, sier

Roger Pilskog overreker T-skjorte med vårt klare krav til Per Rune Henriksen (AP), bergensstørreren på «tinget».

Henriksen. Og det er viktig at alle blir hørt og får uttale seg. Det ble i denne anledning vist til at i mange av sakene var det med knapt flertall man fikk sakene gjennom i Stortinget.

Forts. side 3 »

NY FORSKRIFT OM BEMANNINGSFORETAK

» TEKST: ARNE JÆGER • FOTO: STEIN BRUSE HOFSTEDT

Som en del av regjeringens tiltakspakke mot sosial dumping er det nå fastsatt en forskrift som skal regulere bemanningsforetak. Vi i Unionen Fagforening håper dette vil være med på å «oppdra» bemanningsbransjen. Høykonjunkturen vi har vært med på så langt har ført til en rekordhøy sysselsetting.

Vi har med bekymring sett at en stor del av sysselsettingen har vært gjort i bemanningselskaper i stedet for ordinære ansettelser. Dette har gitt stor vekst for bemanningsbyrå av forskjellige grad av seriøsitet. Det finnes mange ubetalte lønninger i kjølvannet av denne veksten. Dette har nå regjeringen sett viktigheten av og vedtatt en forskrift som skal regulere bransjen.

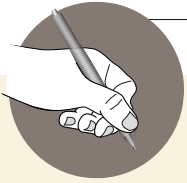
KRAV TIL FORETAKET

Forskriftens stiller noen krav til bemanningsforetaket. Et stort problem med slike firma er at det er som oftest uten verdier. Eneste aktiva i foretaket er arbeidsfolkene som blir leid ut. Altså et tomt hus hvor kreditorer har ingenting å hente. Ved konkurser er det ofte lønns-garantifondet som må betale ut skyldig lønn. Forskriften stiller krav til at det

skal organiseres som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap eller stille garanti fra bank eller forsikringsselskap for tilsvarende egenkapital. Utenlandske foretak i EØS land må være organisert som aksje- eller allmennaksjeselskap i EØS land eller stille lignende garantier. For utenlandske foretak stilles det også et krav om en stedlig representant som

Forts. side 3 »

Returadresse: Unionen Fagforening, Håkonsgate 3, 5015 Bergen

LEDER

Politisk kommentar

Vi er godt fornøyd med å ha en regjering som har hatt en tiltaksplan mot sosial dumping. Så vidt vites, er dette den eneste regjeringen i Europa som faktisk har en tiltaksplan mot sosial dumping. Og la det være sagt, vi er ikke det eneste landet i Europa som hjemsesøkes av dette fenomenet. Vi er ikke fullt fornøyd med effekten av alle tiltakene, men erkjenner at det er mange kokker som skal søle noe før ting går seg til.

Vi er også fornøyd med at regjeringen faktisk erkjenner behovet for en tiltaksplan II mot sosial dumping. Hva detaljer den vil inneholde gjenstår å se, men vi skal selvsagt gjøre vårt for at både regjering og politikere for øvrig skal forstå hvor skoen trykker. Derimot er vi lite fornøyd med å konstatere hvordan mange partier har avgitt stemmer i disse sakene, det synes vi faktisk er trist. Det kan da umulig skyldes at de mener at sosial dumping ikke finnes? Men kanskje de mener at det ikke er et problem. I alle tilfeller ser vi et tydelig skille på stortingets partier i disse sakene.

En annen sak om dagen hvor de politiske skillelinjene ikke er fullt så tydelig, er stortingspensjon. Det er nesten bemerkelsesverdig for en gjensidig respekt og forståelse stortingspolitikere på tvers av partigrenser preges av. Politikere som ellers er kjent for å reagere med både sjokk og vantro i alle debattprogrammer, forholder seg taus. Og selvsagt har de alle tatt i mot i god tro.

I fortsettelsen har denne saken bare et svar. Stortinget har nettopp vedtatt hva pensjon og regler for denne som skal gjelde for oss alle. Det finnes absolutt ingen god grunn til at ikke det samme også skal gjelde for stortinget. Ingen. Selv om det neppe er slik at politikere trakter etter stortingsverv bare for å kunne få stortingspensjon etter 12 års tjeneste, er vi enige med Fellesforbundets leder; den saken bør komme opp i denne stortingsperioden, slik at de som tropper på vet hva de har å forholde seg til. For å være ærlig, vi er spent på stemmegivningen når den saken kommer opp.

Roger Pilskog
ROGER PILSKOG

UTGIVER: Unionen Fagforening
ANSVARLIG REDAKTØR: Roger Pilskog
I REDAKSJONEN: Stein Bruse Hofstedt, Roger Johansen, Kjetil Dahle, Johnny Helland, Arne Jæger, Harry Eide, Frode Skagen, Magdalena Cierpiz
E-POST: unionen@fellesforum.hl.no
GRAFISK PRODUKSJON: Bodoni

NEDBEMANNING?

▶ TEKST: STEIN BRUSE HOFSTEDT

Vi ser tendenser til at byggebransjen nok en gang kan komme til å merke at sysselsettingen vil gå ned. Antall igangsatte boliger er redusert og noen bedrifter kan komme i en situasjon der de må redusere mannskapsstyrken. I en slik situasjon har de tillitsvalgte et stort ansvar og dersom de ikke kjenner regelverket er det bare å ta kontakt med foreningen og vi vil bistå dem.

Er behovet for reduksjon i bemanningen langvarig (over 6 måneder) vil oppsigelser oftest være bedriftens utgangspunkt. Er behovet kortvarig bør dette gjennomføres med permitteringer og det er prosedyren bedriftene må følge i forbindelse med permitteringer vi kommer inn på her:

- Før varsel om permittering gis skal det konfereres med tillitsvalgte i samsvar med Hovedavtalen (HA) kapittel 9. Fra konferansen skal det settes opp protokoll som undertegnes av partene. Varselfristen (se nedenfor) begynner først å løpe etter at konferansen er holdt. På denne konferansen skal man diskutere om behovet for permittering er til stede / eventuelt i hvilket omfang, hvem som skal permitteres (det forutsettes at innleie opphører før permittering gjennomføres), hvor langvarig det vil være etc.
- Ved permittering kan ansieniteten fravikes ved saklig grunn (HA § 8-1 pkt.3). Dette er ikke til hinder for bruk av rulle-ende permittering.
- Ved vurdering om hvem som skal permitteres skal det legges vekt på de spesielle oppgaver de tillitsvalgtes arbeidsutvalg har i bedriften (HA § 5-4).

- Varselfristen er 14 dager (HA § 8-3 pkt.1). Ved uforutsette hendinger som nevnt i Arbeidsmiljøloven (AML) § 15-3 (10) er varsselfristen 2 dager, ved brann 14 dager.
- Varslet skal gis skriftlig til den enkelte arbeidstaker med mindre de lokale partene blir enige om noe annet (HA § 8-4 pkt.1).
- Varslet skal angi permitterings sannsynlige lengde (HA § 8-4 pkt.3). Er det ikke mulig, skal fortsatt permittering drøftes med de tillitsvalgte senest innen 1 måned og deretter hver måned hvis man ikke blir enige om noe annet. Det skal herunder fortløpende vurderes om vilkårene for permittering er tilstede eller om det må gjennomføres oppsigelser.

Disse punktene er ikke uttømmende for de regler som gjelder for permittering. Bedrift og tillitsvalgte må forholde seg til HA Kapittel 8 i sin helhet, i tillegg til Lov om lønnsplikt under permittering, AMLs- og Folketrygdlovens bestemmelser (det siste spesielt i forhold til delvis permittering for at den permitterte ikke skal komme ekstremt dårlig ut).

HUSK Å MELDE FLYTTING!

Det er viktig å sørge for at foreningen vet din riktige adresse både av forsikringsmessige og administrative årsaker. Tlf. 55 30 91 67.

FORTS. FRA SIDE 1

KRAV TIL «TINGET»

istockphoto

På den bakgrunn har styret skaffet seg en oversikt, som viser stortingsbehandlingene av tiltakene mot sosial dumping, og hvordan partiene har stemt. Hvis noen levde i den oppfatning at kamp mot sosial dumping er «alle» enig om, kan det være grunn til å se hvordan partiene har stemt.

VI HAR DERFOR GJENGITT OVERSIKTEN HER

Sak:	Stemt for:	Stemt imot:
Overgangsordning for arbeidstakere fra de nye EØS-landene, forslag om videreføring for å hindre sosial dumping.	AP, SV og SP pluss KrF og FrP. FrP vil begrense disse arbeidstakernes tilgang til norske velferdsgoder	Høyre, Venstre
Overgangsordning for arbeidstakere fra Bulgaria og Romania, forslag om for å hindre sosial dumping.	AP, SV og SP pluss KrF og FrP	Høyre, Venstre
Stille organisatoriske og økonomiske krav til godkjenning av bemanningsforetak	AP, SV og SP pluss KrF	FrP, Høyre, Venstre
Krav om skriftlig avtale med tillitsvalgte når innleie overskrider 10% av bedriftens ansatte og pålegg om at arbeidsgiver skal dokumentere at det er reelt behov for innleie om tillitsvalgte krever det	AP, SV og SP	FrP, Høyre, KrF, Venstre
Plikt for oppdragsgiver å påse at lønns og arbeidsvilkår er i tråd med allmenngjort tariffavtale	AP, SV og SP	FrP, Høyre, KrF, Venstre
Tillitsvalgte i hovedentreprenørbedrift får rett til innsyn i lønns og arbeidsvilkår for underentreprenørers ansatte	AP, SV og SP	FrP, Høyre, KrF, Venstre

FORTS. FRA SIDE 1

NY FORSKRIFT OM BEMANNINGSFORETAK

man kan stille krav til og inngå rettslige handlinger med.

Foretaket har en plikt til å melde fra til arbeidstilsynet og dokumentere at foretaket oppfyller vilkårene i forskriften og at det er registrert i enhetsregisteret og hos norske skattemyndigheter. Disse opplysningene skal arbeidstilsynet bruke til å opprette et offentlig tilgjengelig register over bemanningsforetak. Foretaket har selv opplysningsplikt til å vise til at foretaket drives etter bestemmelsene i denne forskriften.

Det er også gitt muligheter å straffe foretak som ikke driver i samsvar, forsettlig eller uaktsomt, med forskriften. Det er gitt at det er straffbart i henhold til arbeidsmarkedsloven §30. Det vil si at man kan bli bøtelagt for brudd på denne loven.

FORNØYD SÅ LANGT...

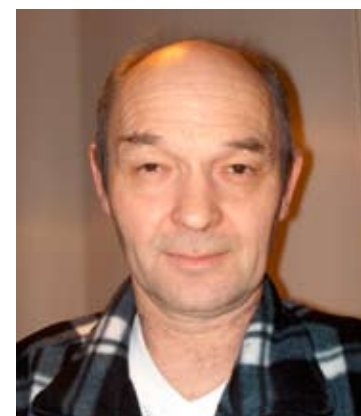
Vi i Unionen Fagforening er rimelig fornøyd med utformingen av denne nye forskriften. Vi ser alt for mange bemanningsforetak som utnytter våre utenlandske

kolleger. Det vi ser det syndes oftest mot er å ansette folk fast i bemanningsforetaket. Det viser seg at disse foretakene er av den oppfatning at man kan midlertidig ansette folk på bakgrunn av at man har midlertidige oppdrag. Dette er en oppfatning som ikke deles av departementet (se faktaboks).

Vi venter nå i spenning på når denne forskriften skal tilføres.

ADECCO

Pawel Sawa, tillitsvalgt Adecco bygg, Bergen: *Det er vanskelig for oss å drive i en bransje hvor flesteparten ansetter midlertidig. Adecco er en av få bemanningselskap som praktiserer fast ansettelse. Det er konkurransevridende med alle useriøse aktører på markedet, som i sin påtatte villfarelse ansetter sine medarbeidere midlertidig. Vi i Adecco ønsker denne forskriften meget velkommen.*

Pawel Sawa, tillitsvalgt Adecco div. bygg Bergen.

FRA HØRINGSNOTAT:

Departementet vil understreke at også for bemanningsforetak gjelder arbeidsmiljølovens bestemmelse om at arbeidstakere skal ansettes fast, med mindre vilkårene for midlertidig ansettelse i lovens § 14-9 er oppfylt. Ifølge § 14-9 er det som hovedregel bare adgang til å inngå midlertidige arbeidsavtaler «når arbeidets karakter tilsier det og arbeidet atskiller seg fra det som ordinært utføres i virksomheten». Spørsmålet vil bero på en konkret vurdering. Grovt sagt innebærer reglene at arbeidet eller arbeidsoppgavene må ha et midlertidig preg og skille seg fra det som ellers løpende utføres hos arbeidsgiver. De samme strenge reglene gjelder for bemanningsforetak. Det faktum at bemanningsforetakenes ordinære virksomhet består i å leie ut arbeidstakere på kortvarige oppdrag innebærer ikke at det er større adgang til midlertidig ansettelse i bemanningsforetak enn i virksomheter i andre bransjer.

SOLIDARANSVAR OG EU

▶ TEKST: ROGER PILSKOG

Istockphoto

Det har vært hevdet fra enkelte politiske hold, og selvsagt i fra NHO, at en lov om solidaransvar ikke vil stå seg i EU retten. Det er en mer enn tvilsom påstand, for det var Europaparlamentet som første gang satte solidaransvar på EU-dagsordenen. I januar 2004 vedtok parla-

mentet en resolusjon om implementeringen av utstasjoningsdirektivet. Parlamentet oppfordret her kommisjonen til å undersøke mulighetene for et europeisk lovrammeverk eller andre former for tiltak for å regulere solidaransvar ved bruk av underentreprenører.

Men den som for alvor satte solidaransvar på den europeiske dagsorden, var en portugisisk arbeider ved navn Pereira Félix. I 2000 arbeidet han som murer for en portugisisk underentreprenør til det tyske entreprenørselskapet Wolff & Müller på en byggeplass i Berlin.

Da han ikke fikk den lønna han hadde krav på av arbeidsgiveren sin, krevde han hovedentreprenøren.

Wolff & Müller var selvsagt ikke fornøyd med det, og ville ikke betale, med henvisning

ma. til at lovbestemmelsen om solidaransvar var i strid med den grunnlovsfestete retten til å drive næring, og at den var en ulovlig restriksjon på friheten til å yte tjenester etter EU-traktaten.

Kravet til Pereira Félix var ikke all verden. Men en murer er en murer, og Félix krevde altså Wolff & Müller, under henvisning til en forholdsvis ny bestemmelse om solidaransvar i den tyske utstasjoningsloven. Félix fikk etter hvert medhold i alle tyske rettsinstanser, og til slutt i EF domstolen. En skikkelig bra murer, med andre ord.

Så da synes den saken å være klar. Dette handler om politisk vilje. I Norge.

BYGGENÆRINGEN MÅ TA ANSVAR – SOLIDARANSVAR

▶ TEKST: ROGER PILSKOG

Slik lyder overskriften på et opprop Unionen Fagforening har skrevet under, sammen med 20 andre bygningsforeninger som samarbeider under navnet Oslofjordkonferansen.

feriepenger for arbeidstakere som er omfattet av allmenngjøringsforskrift. (At vi begrenser til allmenngjort område, skyldes EU regler).

Entreprenøren kan fritt, og på grunnlag av sin egen risikovurdering, ta de forholdsreglene han sjøl

betaling og feriepenger for arbeidstakere som er innleid, eller som arbeider for eller er innleid til underentreprenører i hele kontraktskjeden.

- Offentlige og næringsdrivende byggherrer må gjøres tilsva-

Ved å allmenngjøre minstelønna i byggfagoverenskomsten, er det ikke lengre lovlig å underbetale bygningsarbeidere i Norge. Men som de fleste har registrert, det betyr ikke at alle problemer er løst. Dersom arbeidsgiver er uvillig til å betale, eller umulig å oppdrive, har vi et problem som vi kjenner fra lenge før de første utlendingene dukket opp. Og hvis det i tillegg er et utenlandsk postkasselselskap, eller arbeiderne er lurt til å registrere seg som enkeltmanns-

foretak, da er det problem på alvor. Da opplever mange at de har liten eller ingen mulighet til å få det de har krav på. Og i tillegg bidrar dette til en betydelig konkurransevridning mellom de bedriftene som vil drive ryddig og seriøst, og de bedriftene som bare sier at de vil det. (For vi har vel aldri hørt en bedrift si at den ikke har tenkt å være seriøs?)

Derfor stiller vi oss bak krav om lovgiving om solidaransvar for minstelønn, overtidstillegg og

vil for å sikre seg mot å komme i ansvar. For entreprenører og bygghåndverkere som ikke bruker underbetalt arbeidskraft får solidaransvar ingen følger, ut over mer rettferdige konkurransevilkår.

Kravene er opplistet slik, og vi oppfordrer selvsagt alle til å skrive under på oppropet.

- Foretak som leier inn arbeidstakere eller setter bort arbeid, må gjøres solidarisk ansvarlig for ubetalt lønn, overtid-

ende solidarisk ansvarlig med sine oppdragstakere.

- Arbeiderne skal kunne kreve hvem som helst oppover i kontraktskjeden, og om nødvendig byggherren, for ubetalt lønn, overtidbetaling og feriepenger, uten å ha gått til rettslige skritt mot arbeidsgiveren først.
- Solidaransvar opphører når gjelda er betalt, eller om krav ikke er framsatt innen ei viss tid etter at arbeidet er avslutta.

NHO ER FOR SOSIAL DUMPING!

▶ TEKST: ROGER PILSKOG

Som kjent har NHO vært i mot de fleste viktige tiltakene mot sosial dumping. De har arbeidet intenst i mot allmenngjøring, og deres landsforening Norsk Teknologi har sørget for å klage den norske lovgivningen inn for EU. I tillegg har NHO presset allmenngjøringsnemda til å utsette vedtak, og be justisdepartementet om å klarere «lovligheten» av dette. Ganske nylig har justisdepartementet gitt beskjed om at det ikke er noe galt med norsk lov sett i lys av EU retten, men ingen behøver vel å tvile på at dette, med NHO sin hjelp, etter hvert havner i EUs domstoler. Om de kommer noen vei er tvilsomt, da allmenngjøring er helt vanlig i de fleste EU land. Men de oppnår i alle tilfeller å trenere mye som skulle vært gjort, f. eks. allmenngjøring av Verkstedoverenskomsten. Det er nesten så en kan undres hvor lenge de kan holde på før medlemsbedriftene deres reagerer. For mens NHO er i mot allmenngjøring av minstelønn, har vi lagt merke til at i forbindelse med Bergenbyrådets utspill om at utlendinger skal bygge bybanen, og senere samferdselsministerens noe misforståtte utspill i samme gate om veier og broer, har lokale entreprenører nettopp holdt frem blant annet allmenngjort minstelønn som en viktig forutsetning for rettferdige konkurransevilkår.

Vi føler på mange måter at vi sitter i samme båt. Og den følelsen har vi hatt lenge. Vi er som medlemmer og fagforeninger mer på linje med bedriftenes situasjon, enn hva deres egen organisasjon er.

Nå er kampanjen om Solidarkrav i full gang, og de politikere som kan tilsnakkes, ja de blir det. Ikke uventet, er NHO i mot også dette. Sigrun Vågang i direktørhuset på Majorstua sier at: – Når det gjelder solidaransvar, vil mindre firma kunne stenges ute fra oppdragene fordi de ikke lenger våger å legge inn anbud. Mange vil ikke ha økonomi til å svare for ubetalt lønn hos underentreprenører.

Til det er det bare å si, at nettopp det er poenget. Har en bedrift tenkt å drive på arbeiderens bekostning, enten det er innleide eller i underentrepriser, da skal den la vær å drive, så enkelt er det. Men har den tenkt å drive ryddig, kan de enkelt sikre seg mot useriøse underentreprenører, og da vil det ikke ha noen annen konsekvens enn at bransjen fremstår mer ryddig og seriøs, både for store og små bedrifter, og ikke minst for arbeidstakerne.

Sigrun Vaageng, NHO.

Foto: Hentet fra NHOs hjemmeside

ARBEIDSTILSYNETS AKSJONSUKE

▶ TEKST: REGIONALT VERNEOMBUD HARRY EIDE
FOTO: STEIN BRUSE HOFSTEDT

ID-KORT

I uke 36 hadde arbeidstilsynet aksjonsuke i hele landet. Det var to hovedsaker som skulle undersøkes og det var lønns- og arbeidsvilkår for utenlandske arbeidstakere og om virksomheten innen byggebransjen hadde skaffet seg ID-kort.

Alle i byggebransjen skal nå ha ID-kort, også de som fast leverer til byggeplass (betong, materialer, etc). De som ikke har kort vil få pålegg om å anskaffe kort til seg og sine ansatte. Arbeidstilsynet gir en frist på 4 uker på anskaffelse av kortene. Kortene kan bestilles via www.byggekort.no. Den som ikke skaffer seg kort kan bli bortvis fra alle byggeplasser. Husk at ID-kortet gir oss alle en trygghet om at virksomheter som har kortet på plass er en virksomhet som dokumenterer at de følger lover og regler. Kortet gir deg også en identitet med virksomheten og den viser at ditt ansettelsesforhold er på plass.

AKSJONSUKEN

Arbeidstilsynet ved seniorinspektør Vagleik Juvik inviterte regionalt verneombud til å delta på aksjonsuken og vi ble enige om å kartlegge besøksruten på forhånd. Våre dager sammen ble onsdag og torsdag i aksjonsuken og på onsdagen var TV2 med oss ut. Vi hadde følgende arbeidsfordeling. Arbeidstilsynet kontrollerte utenlandske arbeidere og ID-kort. Regionalt verneombud sjekket HMS'en på plassene.

Dagene ble lange og intensive med mange virksomhetsbesøk, noen gode plasser og mange nedslående inntrykk. Onsdagen startet vi besøkene på Ågotnes og på første byggeplass var det både industribygg, boligbygging og anleggsvirksomhet.

Det var 6 virksomheter på plassene, med 6 utenlandske arbeidere fordelt på to virksomheter. En positiv arbeidsplass med god brakkerigg, ryddige forhold og der alle ansatte i alle virksomhetene hadde ID-kort. I tillegg var ansettelsesforholdene for de utenlandske arbeiderne ok, alle var fast ansatt i virksomhetene og ingen innleide.

DET VAR ALLIKEVEL NOE Å PÅPEKE

Montering av elementer ble stanset på grunn av manglende sikring av dekkekanter. Dette ble umiddelbart sikret og arbeidet ble igang-

Regionalt verneombud Harry Eide.

satt igjen. I tillegg var det feil montert nødstopppå en bygningssag, arbeidet med denne ble stanset inntil ny bryter var montert. Dette ble også ordnet umiddelbart.

Vi drog videre til ny byggeplass med rekkehusbebyggelse. Hovedvirksomheten hadde en ansatt på byggeplassen og fungerte som arbeidsleder/anleggsleder på plassen. De øvrige på plassen drev egne virksomheter (enkeltpersonforetak). Til sammen traff vi 15 virksomheter på plassene. Kun hovedvirksomheten hadde ID-kort.

Arbeidstilsynet skrev ut 14 pålegg om anskaffelse av ID-kort med 4 ukers frist. Det var ingen som hadde anelse om at de skulle ha ID-kort og hadde dermed ikke gjort noe for å anskaffe dette.

Den øvrige sikkerheten på byggeplassen var god. Alle stillaser var innleid fra stillasfirma og forskriftsmessig oppsatt. Den personlige sikringen var heller dårlig. Få hadde vernesko og kun 1 gikk med hjelm (igjen hovedvirksomheten). Kun en brakke var satt opp på plassene. Dette er selvfølgelig alt for lite i forhold til antall arbeidere på plassene.

Etter to dager ute ble det konkludert med at der det er virksomheter med fokus på HMS og gode forhold for de ansatte er det også på plass med ID-kort. Mindre virksomheter og enkeltpersonforetak følger ikke med og mange vet ikke at krav til ID-kort gjelder også dem.

TAKTEKKERTARIFFEN – SISTE EPISODE?

► TEKST: ARNE JÆGER - FOTO: TERJE MJELDE

Unionen Fagforening har vært engasjert med å bistå våre medlemmer innenfor taktekkerbransjen siden i fjor. Etter over ett år siden misnøyen ble reist er taktekkertariffen nå revidert.

Jarle Grindstein og Kjetil Dahle studerer den nye tariffen.

Det er hyggelig å se at tariffen er endret seg i positiv retning men vi er ennå ikke fornøyd. Den 19. juni ble det avholdt et møte på foreningen hvor vi gikk igjennom den nye tariffen med tillitsvalgt fra Icopal og Protan. Det var bred enighet om at det var fremdeles mye som gjenstod med å gjøre denne tariffen mer attraktiv for medlemmene.

Vi gikk på møtet punktvis gjennom kritikken som ble reist i fjor for å se hvordan den var hensyntatt. Til slutt ble våre medlemmers kritikk oppsummert i et brev adressert til Fellesforbundets forhandlingsavdeling. Her reiste vi også medlemmenes bekymring over sammensetningen av forhan-

dlingsutvalget som har jobbet med den tekniske revisjonen. Vi håper på vegne av medlemmene at sammensetningen av utvalget neste gang tar hensyn til kritikken vi nå har reist.

Taktekkertariffen har blitt forbedret noe selv om vi er alle enige om mer kan gjøres. Det er klart at ved neste korsvei vil vi ta opp tråden igjen. Vi henstiller våre medlemmer til å ta i bruk den nye tariffen for å øke vår innsikt i hvordan den fremstår i praksis. I den forbindelse kan vi nevne akkordtariffkurset for tekkere som er satt opp helgen 7 – 9. november på Park hotell, og vi oppfordrer herved medlemmene til å melde seg på og delta.

STATISTIKKEN 1. HALVÅR 2008!

Betongfaget: kr 238,01
Murerfaget: kr 266,58
Takk/papp: kr 266,30
Malerfaget: kr 193,97
Gulvbelegg: kr 345,03

Statistikken viser at det har vært en jevn stigning i forhold til 1. halvår 2007. Betongfaget har stigningen vært kr 16,96 – pr time. Murerfaget var det ikke målinger 1 halvår 2007. Taktekkerfaget har

stigningen vært kr 49,- pr time. Malerfaget har stigningen vært kr 13,42- pr time. Gulvleggerfaget var det ikke målinger 1 halvår 2007.

Betongfaget forsetter med en god økning og venter spent på den nye akkordtariffen som er under utarbeidelse.

Murerfaget fikk en ny akkordtariff høsten 2007 og har vist at den har livets rett, så nå er den opp til murene å ta den i bruk.

Vi minner om at vi har fått en ny forbedret taktekkertariff fra 1 mai i år, så muligheter for ytterlig fortjeneste er tilstede.

I den forbindelse oppfordrer vi at taktekkerne melder seg på kurs nå i høst som vi arrangerer sammen med betongfaget.

Gulvleggerne har også fått en ny og forbedret tariff med store muligheter for god fortjeneste, så vi håper medlemmene vil ta i bruk.

AKKORDKURS

Vi minner om Akkordtariffkurs

for Betong og taktekkerfaget

Fredag 7. nov – Lørdag 8. nov
Søndag 9. nov
Hotell Park Voss

Påmeldingsfrist

senest 15. oktober
Til Johnny 920 67 612
eller Kjetil 920 67 613

NOTISER

OVERENSKOMSTENE

De nye overenskomstene er ankommet kontoret. Tillitsvalgte kan komme og hente til sine eller ringe Frode Skagen, 976 99 795, for bestilling.

SYKEPENGER

Grunnbeløpet (1G) i folketrygden er fra 1. mai 2008 kr. 70.256,-. Maksimal utbetaling av sykepenger er 6G eller kr. 421.536,- pr. år. Omregnet gir dette kr. 8106,47 pr. uke. Beregnet etter 7,5 timers dag gir dette kr. 216,18 pr. time.

Vi har fått følgende spørsmål fra et medlem:

Vi bygger hus og leier for tiden en mindre leilighet. I denne perioden vil en del av innboet vårt stå på et lager vi leier. Vil Kollektiv hjemforsikring

gen gjennom mitt medlemskap dekke det vi har på lager?

SVAR:

Kollektiv hjemforsikring dekker ting man oppbevarer utenfor bosted i inntil tre år. Dette gjelder også når man har ting

på lager. En forutsetter at det er forsvarlig låst. Vi anbefaler at du kontakter SpareBank1 Forsikring og informerer om hvor innboet blir oppbevart.

NYHET

SpareBank1 bankene i Hordaland har kuttet gebyrene for LO medlemmer. De tre bankene er:

- SpareBank1 Hardanger
- SpareBank1 Kvinnherad
- SpareBank1 SR

Betaling og uttak kr. 0
Årsgebyr kr. 0

Bente Leganger

Dersom du har spørsmål om dine forsikringer, kan du ta kontakt med SpareBank1 Forsikring region Vest på **telefon 02301**.

Mand. – fred. kl. 08.00 - 21.00
Lørd. kl. 09.00 - 16.00

ORGANISASJONEN

REKRUTTERING I MALERFAGET

► TEKST: TERJE MJELDE - FOTO: STEIN BRUSE HOFSTEDT

1. august i år startet Unionen Fagforening et prosjekt rettet mot rekruttering innen maler- og gulvleggerbransjen. I den anledning ble jeg, Terje Mjelde, frikjøpt for en periode på 5 mnd. Jeg er ansatt hos Malermester Geir Marøy A/S, og har tidligere bakgrunn hos Espetvedt&Monsen A/S og O.Paulsen&Co A/S.

Prosjektet er som sagt rettet mot rekruttering av malere og gulvleggere, og dette har sin bakgrunn i det Fellesforbundet sentralt kaller prioriterte oppgaver. Hvorfor skal vi prioritere dette da? Vel, i senere tid, basert på høykonjunktur, har det vokst fram en god del nye firma. Både små og noen større. De fleste av disse nye firmaene har liten eller ingen grad av organisering. Ergo foreligger det for eksempel ingen tariffavtaler. Ideen bak organisering er jo at flest mulige står samlet slik at det kan forhandles og opparbeides gode felles ordninger både når det gjelder lønns- og andre arbeidsvilkår. Situasjonen i dag er i tillegg konkurransevridende mellom bedriftene med og uten tariffavtale. Dette er noe også Maler- og byggtapetsermestrenes forening er opptatt av.

Foreningen ønsker som kjent også å fremme bruken av akkordlønns-systemet, og her er det en forutsetning med tariffavtale. Det er for meg noe uforståelig at arbeidere kan bruke kontingent som argument for ikke å være medlem når vi ser at det lett kan tjenes 30-40 kr mer i timen på akkord. Gjennomsnittet for malerfaget første kvartal 2008 var 214 kr i timen. Det skal også nevnes at jeg paral-

Terje Mjelde.

lelt med dette er i opplæring hos Kjetil Dahle på målekontoret. Slik posisjonerer vi oss for å bedre kunne takle økte oppdragsmenger og lignende. Utviklingen av måling er positivt økende, hvor vi håper og forventer spesiell økning innen gulv og takteking.

Jeg er allerede godt i gang med arbeidet, og ser optimistisk på det. Utfordringen er

å lokalisere potensielle medlemmer ute på arbeidsplassene. Det viser seg ofte vanskelig. Undertegnende tar mer enn gjerne imot tips om hvor noen kan treffes. Ellers sees vi nok ute på en arbeidsplass.

For tips, spørsmål eller innmeldinger kontakt Terje Mjelde mob 904 75 464 eller terje.mjelde@fellesforum.hl.no

KURS

Sentrale kurs i Fellesforbundets regi

Kurstema	Dato	Sted	Søknadsfrist
Faglig politisk kurs	23. – 28. november	Sørmarka	06.10.08
Faglig ungdomskurs	23. – 28. november	Sørmarka	06.10.08

Lokale kurs i Bergen og Hordaland

Kurstema	Tidspunkt	Kurssted
Psykososialt arbeidsmiljø	3. – 5. oktober	Quality E.Grieg, Kokstad
Ny i Fellesforbundet	Kveld 7. oktober	Folkets Hus 4. etg.
Ungdomskonferanse	10. – 12. oktober	Park Hotell, Voss
Konfliktløsning - Mobbing	24. – 26. oktober	Scandic Airport, Kokstad
Tillitsvalgt 2	7. – 9. oktober	Scandic Bergen City
Forhandlingsteknikk	21. – 23. oktober	Thon Hotell, Kokstad

Påmelding til Unionen Fagforening, Håkonsgt. 3, 5015 Bergen, senest 14 dager før kursstart. Spørsmål rettes til Frode Skagen, mobil 976 99 795

INFORMACJE PO POLSKU! POLSK SPALTE

W dzisiejszym wydaniu napisze trochę informacji o tym co się

dzieje w naszym oddziale związku zawodowego, a także to co warto wiedzieć, aby nie dać się oszukać.

Po pierwsze i bardzo ważne prowadzimy razem z 17 innymi oddziałami Fellesforbundet (Norweska Federacja Związków Zawodowych sektora prywatnego) akcje o ustanowienie prawa o **solidarnej odpowiedzialności (solidaransvar)** za płace dla pracowników. Jeśli pracodawca nie płaci, muszą oni móc zadecydować od zleceniodawcy zapłaty za pracę, nadgodziny i bonus urlopowy. Dlatego jeżeli na budowie podejrzewasz kogoś do Was prosić o podpis, nie patrzcie na niego krzywo, tylko wysłuchajcie co ma do powiedzenia. Informacje są napisane po polsku, więc będziecie świadomi tego pod czym się podpisujecie. Solidarna odpowiedzialność czyni przemysł budowlany bardziej wiarygodnym przez to że:

- Pracownicy mają do kogo się zwrócić, jeśli pracodawca nie płaci,
- Wiarygodne firmy mają powód, aby pilnować, by wynajęci pracownicy, lub ci zatrudnieni u podwykonawcy, byli właściwie opłacani,
- Wiarygodne firmy pomyślały dwa razy, zanim wynajmą jakąś firmę, co do której nie mają gwarancji, że będzie opłacała swoich pracowników według należnych stawek.

Dostajesz wypłatę gotówką? Znasz kogoś kto tak ma? Urząd Skarbowy zaczął precyzyjnie kontrolować wpłaty podatków od pracodawców. To może prowadzić do ogromnych konsekwencji dla Ciebie. Jeżeli przyjmiesz wypłatę gotówką, to jest to niemożliwe dla Urzędu Skarbowego sprawdzić skąd pochodzi wpłata i czy został zapłacony podatek od tych pieniędzy. Pracodawca jest

zobowiązany odciągać należny Ci podatek. Mamy trudności z pomocą naszym członkom w sprawach, gdy wypłata została wypłacona gotówką. W najgorszym wypadku wypłata gotówką może doprowadzić do konieczności zapłacenia podatku oraz cofnięcia pozwolenia na pobyt i na pracę. Dlatego każde wynagrodzenie za pracę powinno być wpłacane na konto. Nasza rada dlatego jest taka: otwórz konto w norweskim banku i zadaj wpłaty wypłat na nie. **Poinformuj przyjaciół i kolegów tak, aby oni nie wpadli w tarapaty!**

Przypominam także, że od 1 stycznia 2008 roku wszedł w życie przepis o konieczności posiadania **identyfikatorów w branży budowlanej**. Wszystkie przedsiębiorstwa, zarówno norweskie jak i zagraniczne, a także „jednoosobowe firmy” muszą wyposażyć swoich pracowników w identyfikatory. Pracodawca lub firma jednoosobowa, która umyślnie lub nieumyślnie zaniedba obowiązek wyposażenia osób pracujących na budowach w identyfikatory, może być ukarana grzywną lub więzieniem - www.arbeidstilsynet.no – norweska Inspekcja pracy.

Mamy w oddziale nowego koleżkę Terje Mjelde, który z zawodu jest malarzem i został wykupiony na okres 6 miesięcy, aby nauczyć się mierzenia akordu, by w razie ewentualnej nieobecności Kjetil-a, spowodowanej chorobą lub urlopem, mógł go zastąpić. Napewno wiele osób, już go spotkało na budowach.

Jak już wcześniej wspomniałam mieszkanie letniskowe w Tysnes należące do Unionen, zostało niedawno wyremontowane. Wynajęcie kosztuje 1850,- kr za tydzień i 600,- kr za weekend, w tym jest także możliwość korzystania z motorówki. Zdjęcia można obejrzeć w tym wydaniu w artykule napisanym przez Terje Mjelde oraz na naszej stronie internetowej www.unionen.no, dalej medlemsfordeler. Strona ta została zaktualizowana i w przyszłości będą te informacje również ukazywać się po polsku.

Magdalena Cierpisz-Hejbowicz

TYSNES SJØ & FRITID

► TEKST & FOTO: TERJE MJELDE

2007 har vært et begivenhetsrikt år for ferieleiligheten på Tysnes. Som tidligere beskrevet har vi bortimot totalrenovert leiligheten, slik at den i dag fremstår som topp moderne og meget attraktiv. Vi kan nevne nytt IKEA-kjøkken med integrert komfyr og oppvaskmaskin, helfiset bad og dusjkabinett. Tepper og bilder er på plass, og vi har kjøpt inn et hjemmekino-anlegg. Vi har også ordnet med ventilasjon av det minste soverommet.

Mesteparten er utført på dugnad av «hyttestyrets» medlemmer. Vi har brukt anslagsvis et sted mellom 150 og 200 timer så langt. Vi har planer om å legge nytt gulv videre inn på soverommene, samt å få malt disse. Dette tar vi mål av oss å få utført i løpet av vinterhalvåret.

Vi ser en stor interesse for utleie i sommerhalvåret, og en naturlig mindre interesse i vinterhalvåret. Dette kan sikkert ha noe med vær og vind å gjøre, i tillegg til at båten ligger på land i vinterhalvåret. Uansett håper og

tror vi at våre medlemmer setter pris på tilbudet, og at de fortsetter å benytte seg av det. Noen har faktisk allerede henvendt seg med tanke på leie neste sommer.

Vi har for tiden en satsing og oppgradering av våre hjemmesider, og her vil vi legge ut utfyllende informasjon både på norsk og polsk. Her finnes også et utvalg av flotte bilder, både innvendig og av området rundt.

Leieprisene er fortsatt uendret. Kr. 600,- for en helg og kr. 1850,- for en uke.

